

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr. pentru fie-care publicare.

Din cauza sfintei sârbători „Botezul Domnului” Nr. procsim va apăre Sâmbăta în 9 Ianuarie v.

Nr. 8055.

Notificare oficială.

Incepând cu 1 Ianuarie 1893, înaltul ministeriu regesc unguresc de culte și instrucțiune publică va eda un diar sub titlul „Hivatalos Közlöny”, în care se vor publica enunțațiunile și decisiunile de însemnătate princpală ale acelu ministeriu, asemenea și enunțațiunile consiliului ministerial privitoare la afacerile de sub acest resort, precum și alte notițe privitoare la școle.

Prețul de abonament pentru un an întreg e 2 fl. 50 cr.

Diuarul apare de două ori în fie-care lună, anume în 1 și în 16.

Abonamentele sunt de a se face la librăria Lampel Robert în Budapesta.

Ceea ce pe calea acé-ța se aduce la cunoscința publică

Sibiu 24 Decembre, 1892.

Consistoriul arhidieceșan.

Noul atac asupra școlilor noastre.

VII.

Contemplând proiectul din cestiune, vrând nevrând ne vine în minte adevărul esperimentat în întregă lumea, că adevăratul atârână dela esecutivă. Cea mai escelentă lege, reu aplicată, aduce pagube enorme, și legea cea mai rea, cu reson și bunăvoință aplicată, mult pôte perde din efectele, pentru cari ea a fost creată.

La noi, durere, ordinațiunile privitoare la punerea legilor în practică, tocmai pe terenul instrucțiunei, totdeauna au fost mai draconice decât spiritul legilor și vagele ei dispozițiuni.

Ne aducem aminte de multele casuri concrete aduse în pressă, aduse în sinódele noastre bisericesci ca gravamine, casuri, în cari cu privire la legea pentru introducerea limbei magiare în școlele poporale, unde ministrul și organele guvernului au estins dispozițiunile acelei legi și asupra învățătorilor aplicați înainte de anul 1872 pe cari ele nu-i priveau. Ne vin în minte casuri, în cari în școlele noastre poporale ale confesiunilor se pretindea ca însași propunerea limbei magiare se se facă în limba magiară, în contra dispozițiunilor acelei legi.

Ne vine înainte ordinațiunea ministerială din Maiu 1885 în care se ordina, ca lângă învățătorii bătrâni, dispensați dela propunerea limbei magiare, se se așede învățători suplenți special numai pentru limba magiară, un lucru acesta, care de o parte nu are basă în lege, de alta între împregiurările noastre cu proverbială noastră sêracie, cari nici un învățătoriu nu putem ține, decât cu mare încordare și nespuse de mari jertfe, este egală cu închiderea școlei; ne vin în minte casuri, că bătrâni nostri învățători în contra dispozițiunilor legii nu sunt primiți în fondul de pensiune al statului, bisericeii nu i se dă drept de a susține fond de pensiune, comuna bisericescă plătesce partea sa an de an, și învățătoriu după un an de servițiu de preste 30 de ani, la adênci bêtârânețe va trebui să ia în mână toiagul, pe umeri desagii, și să plece la cerșite în gloria aplicărei legii din 1875 și spre a nu muri de fôme; ne vin în minte casuri, în care organele administrative dela comitat desființau după plac școle confesionale, și le împărțiau la cele de ale statului, decretau la școle de ale noastre învățători definitivi cu călcarea în picioră a autonomiei noastre bisericesci, procedere volnică, care însă a obținut sancționare din partea ministrului de culte.

Acestea și altele ne vin în minte, când ne gândim la aplicărea legilor. Și acestea avându-le înaintea noastră nu ca îndreptariu în sensul Pravilei, ci ca

elocvente ilustrațiuni, apoi mai considerând, că curentul bolnăvicios, care a produs, a cultivat și ocrotit cu îngrijire ilustrațiunile de mai sus în loc de a scăde a mai crescut încă, avându-le tôte în vedere, noi nu sperăm vre-o îndreptare la aplicărea dispozițiunilor acestei legi separate.

Cu acestea ar fi bine să fim în curent, ca cu atâta mai mult să ne încăldim în aflarea mijlócilor de apărare, cari ne vor mai sta la dispozițiune.

Felicitări de anul nou.

Din incidentul țilei anului nou, după terminarea oficiului divin P. O. D. membrii gremiului consistorial și o parte considerabilă a inteligenței române din Sibiu, intrându-se în reședința arhidieceșană, s'au prezentat în corpore la Escelenția Sa I. P. S. D. arhidieceșan și metropolit Miron Romanul, ca să aducă felicitări prea bunului arhieru.

Vorbirea rostită cu multă elocuență de Preacuvioșia Sa, Dl. Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicariu arhidieceșan în numele celor prezenți, e de cuprinsul următoriu:

Escelenția Vostră, înalt Preasânte Domnule Arhidieceșan și Metropolit!

Sêrbătorile cele mari de preste an sunt țile, în cari creștinul, rumpându-se de ocupațiunile și grijile comune ale vieții, și îndreptăză privirile către lucruri și idei de ordine mai înaltă. În urma meditațiunilor religioșe gândirea omului devine mai corectă, ochiul lui străluce luminos, privirea e blândă și veselă, în inima se moie și se predispune spre faptele carității creștinesci.

Pêtrunși și noi de simțemintele religioșe și de iubirea creștinescă, ne felicităm astăzi la acéța și însemnată, dându-ne mâna unul altuia; de aceste simțeminte suntem pêtrunși astăzi în măsură și mai mare față de Escelenția Vostră, căci suntem legați și datorii față de Escelenția Vostră și cu

simțemint de recunoscință și gratitudine, ca către un părinte bun și cap al bisericeii noastre, care purtați grige pentru interesele mai înalte și generale ale bisericeii noastre din întreaga provincie metropolitană.

Dați-ne dară voiă, Escelenția, ca în ziua anului nou, în care am intrat să Ve felicităm din inimă, urându-Ve cu sinceritate, ca Dumnezeu se Ve țină sănêtos și în depline puteri sufletesci și trupesci încă mulți ani ca să puteți fi și în viitoriu o sentinela credincioșă a intereselor bisericeii și națiunei noastre!

Escelenția Sa adênc nêtruns de însemnătatea actului și de considerabil a celor prezenți, a binevoit a răspunde prin următorea vorbire momentuoșă:

„Ve mulțămesc din inimă pentru onôrea, ce mi-o faceți și de astădată prin adusele felicitări de anul nou, în a căror sinceritate nu me îndoiesc cât de pușin.

În etatea, la care am ajuns, și în starea sănătății mele scăpătate, eu — cât pentru persôna mea — numai cu mare rezervă pot să vorbesc despre cele ale viitorului; sunt însă consciu de acea, că din pozițiunea, în care mă aflu în biserica noastră ortodocșă română, sunt a se face încă fôrte multe pentru consolidărea organismului nostru bisericesc, pentru apărarea intereselor vitale ale bisericeii față de multele nevoi din lăuntru și din afară, și pentru asigurărea prosperării ei în cultura intelectuală și morală.

Până-când va voi bunul Dumnezeu să rămână încă pe umerii mei partea cea mai grea a problemelor, ce le are să le resolve sânta noastră biserică națională, mi voiu încorda tôte puterile fizice și intelectuale, ca să le aduc acele la o rezolvire salutară pentru marea noastră familie compusă din toți fi credincioși ai bisericeii.

O simt însă mai mult ca ori-când astădată în agendele mele trebuința de spriginul sincer și energios al clerului și poporului nostru, și în special de cel al consistoriului arhidieceșan; și ca să-mi

FOITA.

Balade poporale.

Sub titlul: „Musa someșană, poesii poporale rom. din jurul Năsăudului” a apărut într-o broșură o colecțiune de balade, adunate de dascălul Iuliu Bugnariu. (Gherla, tipogr. „Aurora”, 1892).

Balada este una dintre cele mai frumoșe genuri de poezie. Ea este înrudită de aprôpe cu romanța; este un cântec epic, în care se enaréză un eveniment tradițional, istoric sau din viața de tôte țilele, dar un eveniment de natură dramatică, în care esența o forméză lupta și catastrofa eroului. Balada deci este pe scurt o dramă sau tragedie lirică sau în cântec. În baladă se unesc trei ramuri sau forme poetice: epica, dramatica și lirica.

Epica, fiind-că în ea se enaréză ceva, un eveniment, elementul liric se manifestéză prin forma de cântec și dramatica, afară de caracteristica de mai sus, prin desvoltarea repede a acțiunii.

Astfel balada nu trebuie să fie de cuprins prea lung, ci ea trebuie să cuprindă

momentele principale ale acțiunii, cu desvoltare dramatică scurtă, dar energică.

Balada e de origine poporală și își are lăgănul în țêrile latine; de la francezi a trecut în Englițera și Scoția.

Aici, cu deosebire în Scoția, a ajuns la desvoltarea cea mai perfectă, ca baladă poporală.

La noi balada a cultivat-o în special, precum scim, Bolintinean. El a creat balada de artă, corespunđătoare recerișelor amintite mai sus. Astfel sunt frumoșele lui balade: „Mama lui Ștefan cel Mare”, „Mircea cel Mare și solii”, „Môrtea lui Mihaiu Vitezu” ș. a. preste 60 la număr.

La poporul nostru, poetic de fire, cum este el, există în tôte părțile balade, din cari durere, până acum avem pușine colectate. Mai multe aflăm în poesiiile poporale, adunate de Alecsandri.

Dar baladele noastre poporale cele mai multe, se abat dela recerișă scurtă, sunt uneori prea lungi și dau o desvoltare prea lungă părților secundare, așa dar în privința acéța se deosebesc de baladele scoțiene poporale. În colo acțiunea dramatică în ele e puternică, elementul liric frumos și în genere ele sunt de tôte frumoșe.

Astfel sunt și baladele publicate de dl Bugnar, sub titlul de mai sus, în număr de 34.

Ele sunt colectate din jurul Năsăudului anume din comunele Rodna-nouă, Telciu și Hordou și în tôte privințele sunt asemenea surorilor lor din Moldova, adunate de V. Alecsandri, ba una, cea din urmă: „Toma Dalinos și Manea” este o variantă a baladei poporale „Toma Alimos”, ér „Ștefan Vodă și Giricuța” are de subiect un eveniment din viața familiară a voevodului Moldovei, Ștefan.

Cele mai multe din ele, pe cari le putem înșira între adevăratele balade, au însușirile și caracteristica baladelor noastre, ér unele, cari sunt mai scurte și ne dau un tablou linistit din viață, se apropie mai mult de romanțe. Tôte însă sunt frumoșe și merită ca ele să fie cetite și dl Bugnar spriginit în întreprinderea sa, ca să pôtă eda și alte poesii poporale, ce are adunate. Pentru acéța din cetitori nostri, cari nu au încă broșura dlui Bugnar, reproducem aci o bucată:

Șoimănel.

I.

Pe deluț, pe delușel
Merge-un tinêr voinicel

O'o pruncuță după el.
Voinicel mergea călare
Și pruncuța pe picioră,
Pruncuța din grăiu grăia:
— „Șoimănele mila mea!
Fă tu bine și mă ia
Până ce-s mai tinerea,
Că dac'oi îmbătrâni
Fața mi s'a veșteți,
Ochii mi-or împăngeni
Și pêrul mi-a cărunți,
La nime n'oi trebui!”
— „Alelei tu mândra mea!
Eu pe tine te-oi lua,
Dacă tu mie mi-i da:
Pept rotund de mbrățișat,
Buzet moi de sărutat!”
— „Șoimănele mila mea!
Eu d'acele nu ții-oi da;
Căci mă tem de Dumnezeu,
Că m'a pedepsit prea rău!
Ba dór m'a și pedepsit,
Să n'am loc de odichnit,
Căci de caut spre âst isvor
Dor m'ajunge după dor,
De-arunc ochii pe vâlcele
Inima-mi se scaldă 'n jele.
Dorul nu-i dor de drăguță,

puteți da fie care în sfera sa de activitate acest sprigin viguros — Ve potesc din darul lui Dumnezeu tuturor și în anul nou, sănătate, tărie în puteri și posibila fericire! Dumnezeu se ve bine cuvintele!

Dela Escelenția Sa onorații s'au prezentat la Preacuvioșia Sa dl arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc Dr Ilarion Pușcariu. P. O. D. asesor Zacharia Boiu, mulțămind Preacuvioșiei Sale de modul strălucit în care s'a dat manifestatiune preabunului nostru arhieru omagielor și reverinței celor prezenți, îi urază deplină sănătate ca să pôtă conduce și în viitoriu, ca cel dintăiu chemat după Escelenția Sa, afacerile noastre comune pentru binele și prosperarea bisericeii și a nămului nostru. Preacuvioșia Sa a răspuns în termeni călduroși, asigurând spriginul Preacuvioșiei Sale după cât îi ertă puterile, în tot locul unde reclamá interesele bisericeii și ale nămului nostru.

Revista politică.

În numărul precedent am desfășurat în general raporturile noastre interne și tabloul, ce ni se prezintă le ilustră în colorii de tot nefavorabile.

Nefavorabile sunt raporturile interne între toate popoarele monarhiceii, și în tot locul întălmim lupte și războaie de rasă și lupte de interese.

În Ungaria sunt nemulțamite naționalitățile cu sistemul actual de guvernare. Politica șovinistă a magiariilor, spriginată și de politica guvernului, a adus lucrurile la extrem și după asigurările, ce le a dat ministrul președinte Wekerle cu ocaziunea felicitărilor de anul nou, acăsta politică nefastă se va continua și în viitoriu. În astfelu de împrejurări o îmbunătățire abia se mai pôte închipui, — și pe viitoriu vom puté înregistra érași manifestatiuni de nemulțămire, care ajungând la culme, pot provoca catastrofe, cari numai în destrimentul statului nostru pot fi.

Situațiunea nesigură reclamá o consolidare mai mare a românilor și politica lor pusă în mâni dibace și condusă de ómeni cu influință.

Pe noi mai deapropé ne privesc afacerile bisericeii și școlare. Biserica și scóla, care ne au conservat, sunt atacate cu mare vehemență. Ca un balsam mângăetoriu a rourat preste inimile noastre cuvintele părintesci ale Escelenției Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, prin care a răspuns cu ocaziunea felicitărilor de anul nou și prin care ne pune în vedere o rezistență puternică contra tuturor atacurilor dușmanoșe, ce vin asupra bisericeii și scólei noastre.

La începutul anului nou, statul nostru se află în luptă și cu biserica catolică. Care va fi sfârșitul, nu se pôte încă prevedé.

În Austria încă nu putem vorbi de o mulțămire a naționalităților. În special cehii desfășură o activitate foarte mare contra egemoniei germane și relațiunile devin tot mai încordate. Guvernul nici până astăzi nu și a putut forma o majoritate, cu care să pôtă păși în parlament, pe lângă toate încercările ministrului president cont. Taaffe.

În România lucrurile s'au consolidat foarte tare în timpul din urmă. Guvernul are o majoritate imposantă și lucrările lui de până acuma promise o prosperare treptată a țerei. Proiectele despre îmbunătățirea clerului și al reformei învățământului precum și diferitele proiecte economice au făcut cea mai bună impresiune, nu numai în țară, ci și în străinătate. Cel mai important act însă, care asigură un viitoriu strălucit României este fericita căsătorie a principelui moștenitoriu Ferdinand cu Maria d'Edimburg, prin care dinastia română s'a pus în legătură de rudenie cu cele mai puternice case domnitore.

În Italia alegerile din urmă au dat guvernului o majoritate coverșitoare. Starea financiară, care era să aducă ruina Italiei, deși este încă nefavorabilă, totuși s'a mai îmbunătățit, făcându-se mari economii și astfelu și stabilitatea guvernului promise a fi mai durabilă. După asigurările conducătorilor politici, Italia urmărește politica de pace în unire cu Germania și monarhia noastră.

Mai nefavorabil ni se prezintă lucrurile în Franța. Afacerea Panama care a răsturnat până acuma trei guverne, devine tot mai amenințătoare și catastrofele provocate se pot aseména cu catastrofele răboiului din 1870, purtat contra Germaniei. Neîncrederea în bărbății conducători, înmulțirea și cutezanța anarhistilor au creat Franței o situațiune de tot nesigură. Nu e dar mirare, dacă Franța ne va surprinde cu o reformă, prin care va apune republica și în fruntea ei va sta un împărat sau cel puțin un dictator, cu aspirațiuni de a ajunge împărat.

Luptele interne între diferitele partide din Germania încă duc la estrem. Legea școlară a agravat situațiunea și acum proiectul de reformă militară și școlară și pe puternicul cancelar Caprivi din înalta lui pozițiune. Mișelile, care s'au descoperit cu privire la fabricarea puscei, au mărit neîncrederea și numai pășirea energică

a împăratului și voința sa de fer mai sunt mijlocele, care au pus stavilă ca lucrurile să nu se deslănțuiescă într'un mod atât de nefavorabil, după cum se arată la început. Vorbirea din urmă a lui Caprivi, că Germania într'un resbel va trebui să ia ofensiva, nu promise tocmai pace pe viitoriu și acăsta temere se confirmă și prin ivirea împăratului pe neașteptate în Strassburg, alarmarea garnisónei și aclamațiunea poporațiunei. Germania privesce cu neîncredere în desvoltarea lucrurilor din Franța și voescă să fie gata ori și când pe picior de resbel.

Deși starea financiară a Rusiei nu e favorabilă, totuși puterea ei crește și se desvóltă formidal. Bazată pe acăsta putere Rusia s'a arătat și se arată mereu provocătoare. Ochiul ei e îndreptat mai cu sémă spre peninsula balcanică și spre puterile centrale. De aceea se înarméază mereu. Colera, ce a bătuit și fómetea pot să accelereze lucrurile și Europa să se pomenescă deodată în flăcări. În decursul anului trecut puterea nihilismului a fost paralizată și abia din când în când s'a mai dat semne despre existența lui.

Mai consolidate apar lucrurile în Anglia, deși domnesce o regină. Regimul d-lui Gladstone promise o sorte mai bună irlandezilor, cari prin rezistența și luptele lor s'au făcut vrednici de ea. Coloniile ei se află în flóre și starea financiară este escelență. În concertul statelor europene Anglia pörtă un rol independent.

Brașove.

Dl G. B. Pop, neguțător în Brașov, pe carele de doi ani încóce, în luptele „conducătorilor“ naționali îl vedem, când cu Stan, când cu Bran, că se nu rămăie în dóręptul soțului său, domnului Diamandi Manole, vine și el și în numărul de Duminecă (Nr. 2) al „Tribunei“, sub titlul „Cestiunea română la Brașov“, publică un lung articol în afacerea d-lui profesor Ghiță Pop.

Dl G. B. Pop se vede, că nu are cunoscințele d-lui Diamandi Manole în frasiologia latinéscă, pentru că el citeză numai „hinc illae lacrimae“ din bogatul arsenal al „mamei“ noastre, dar îl întrece în denaturarea lucrului și în denunciare. Pentru-că, până când dl D. Manole se mulțamea a face răspundător pentru investigațiunea ordonată contra dlui Ghiță Pop pe „metropolitul“ alături cu „consistoriul“, el încarcă totă răspunderea în spinarea „metropolitului“, care a provocat acel lucru în interesul ómenilor „ruginiți“

ai „trecutului“, cari față cu generațiunea tineră, cu „viitoriul“ și au vedut pozițiunea grozav de periclitată prin publicarea în „Tribuna“ a cuvântării profesorului Ghiță Pop, căci „Tribuna“ este „espresiunea voinței nestrămutate a poporului român“. (Așa și-o închipuesce dl G. B. Pop.)

Tóte lumea scie, că Escelenția Sa metropolitul nostru, ca președinte natural al consistoriului arhiepiscopesc nu se separéază pe sine de consistor, în cât privesce răspunderea nici odată, ba în forul competent, în sinodul arhiepiscopesc, a primit totdeuna răspunderea și pentru acele concluse ale consistoriului, cu cari se scia, că individual nu consimte a denatura însă o faptă a consistoriului și a o prezenta lumii în colorile cele mai negre, apoi a face răspundător pentru ea numai pe „metropolitul“ atunci, când bine scii că Consistoriul a făcut-o și a făcut-o sub presiunea cea mai periculisă pentru biserica, în interesul bisericeii, este mai mult de cât pôte fi permis unui bărbat, care-și dá aerul de om serios, de român adevărat și chiar de „conducător“ național. cum pretinde dl B. G. Pop a fi, este, că se nu fim prea aspri în espresiune, un act tendențios de băiețandru răsfățat.

Noi n'am publicat nici o literă din cuvântarea dlui Ghiță Pop, ci după un reclam prealabil, a publicat-o întrégă „Tribuna“, ér după ea „Unirea“ din Blaș și „Fóa diecesană“ din Caransebeș și totuși noi, — „organul metropolitului Miron“, așa și închipuesce dl Pop — am denunțat guvernului, că gimnasiul român din Brașov a devenit cuib de agitațiune politică.

Spre ilustrare, dl Pop comunică și întrebarea, care o pune guvernul, când dela consistor cere amoverea profesorului Pop, care ar fi:

„Care se fie lupta cruntă, pentru care cuvântarea din cestiune voescă a oțeli pe tinerime și care sunt dușmanii, la care privesce un pasagiu anumit din vorbire?“

Ei bine, óre din „Cronica“, noastră din Brașov, publicată în Nrul 122 a scos guvernul pasagele încriminate ale vorbirei dlui G. Pop? din aceea cronică, în care deși se sbiciuiesce imprudenta unora din profesorii tineri, cari în timpurile aceste grele pentru noi bagă politică în scóla, nu se află citat nici măcar o vorbă din cuvântare, — sau din „Tribuna“, care încă înainte de a o primi spre publicare, a visase, deja pe publicul seu despre cuprinsul ei, apoi a publicat-o anume ca să o admire și românii și guvernul?

Asta o scie prea bine dl G. B. Pop, dar tocmai pentru că o scie, se încercă să arunce vina în sarcina altora, ér ca să o pôtă face acăsta, ia

Ci e dor după măicuță,
Jalea-i pentru surorele,
Pentru-a mele țile grele!

II.

Dusu-s'au cât s'au mai dus
Pe părău la deal în sus!
Și'n cale s'au întălmnit
Cu un tinerel voinic, —
Nici prea mare, nici prea gro,
Cum e omul mai frumos.

Șoimănel la el privia
Și din graiu așa-i dicea:
— „Bună vremea mēi voinice!
D'unde ești? Ce cauți p'aice?“

— „Să trăiți voi călători!
Eu sunt tata florilor,
Frumosul frumoșilor,
Vitejelul munților
Din țara tēlharilor!
Eu p'aici am rétăcit
De mult dor, de mult iubit
Dup'o pruncă tinerea
Frumósă numai ea ea:
Nici prea naltă, nici prea mică,
Cum e mândra mai voinică!
Ni pe tin' te-aș întreba:
Nu cumva acăsta-i ea?“
— „Ce grăes-i tu mēi fērtat?“

Nu mi-i face nedreptate
Sē mi iai mândra frumușea,
Care m'am iubit cu ea!

— „Ba o iau, dēu, și o duc
Peste lunca cu bulbuc,
Peste valea cu bujor,
Peste lunca cea cu dor,
Unde iarba i șovărcósă
Și vieța drăgostósă!“
— „Și eu jur pe legea mea,
Că nici când n'o fi a ta!“
— „Dacă nu vrei să mi-o dai,
Caută'n luptă să te dai!“ ...

Luptă mare se'nclēșta,
Dar Șoimănel nu se da,
Nice mort, nici împușcat,
Nici de paloș dimicat,
C'nvērtia sabia sa,
Carul lotrului ciunta
Și apoi pe braț mi-l punea
Și d'a dura mi l dăcea:
Peste valea cu bujorul,
Peste și ha cea cu dorul,
— Unde iarba-i șovărcósă
Și viața drăgostósă!

III.

Și de aici ér au plecat
Peste codrul aburat!

Dar în vērful mustelui
La fântăna corbului
Intălmniră trei voinici.
Culegēnd flori d'arșeoiici.

Șoimănel stă și se uită
Și din gură le cuvēntă:
— „Bună vremea trei vinici!
Ce lucrați singuri p'aici?“
— „Ce lucrăm nu'i grija ta!
Dar una te-am întreba:
— „Nu ne vinți tu pruncuța?
Că ne place la umblat
Și de risu'i desmerdat;
Ne plac ochișorii ei,
Că's destul de frumușei;
Ne plac a ei buzișóre,
Că's destul de rumenióre!
Spune, vinți-o, mēi tērtate?
Că de nu — aid' la luptate
Și apoi scim, c'o fi dreptate!“

Șoimănel stă și se uită
Și din gură le cuvēntă:
— „Eu puicuța nu mi-oiu vinde
Chiar ceriul de s'ar aprind-
Ci voui vinde murgul meu,
Că-i din neam de paraleu, —
Ori voui vinde miorele,
Ce pasc vara prin vâlcele, —

Ori voui vinde oi cornute,
Ce cântă vara pe runte!“
— „Noi d'acelea n'om lua,
Făr' numai pe mândra ta!“
— „Și eu mândra nu v'oiu da
Până capul sus mi-a sta!
Ascultați voi trei voinici!
Faceți mi drumul p'aici
Sē me duc la maică-mea
Sē-și vadă pe noru-sa!
Că v'oiu da mii berbecași,
Ce pasc vara prin buhași;
V'oiu da miei și cărlănițe,
Ce pasc vara'n poenițe!“
— „Noi d'acelea n'om lua,
Ci om lua pe mândra ta!“
— „Alelei dar' trei voinici!
Dacă e să mor aici,
Lăsați-mē ca să scriu
Carte mamei la Sibiu,
Sē plătēscă slujbă'n sat,
Că și eu m'am însurat
Sus în casa cucului
La fântăna corbului!“

IV.

Voinicii pace-i dădea, —
Șoimănel cartea sciea;
Și când cartea împētura

cestiunea de pe terenul scolariu, unde consistoriul ca autoritate supremă confesională este dator a întreprinde și o pune pe cel politic de partid, ca de acolo să se potă isbi negre în toți aceia, cari sunt persoane neagrate organului s-u de publicitate.

Noi nu credem, că comisariul consistorial să fi estins investigațiunea și asupra d-lui G. B. Pop și totuși d-nia sa comunică în „Tribuna“ și întrebările, cari pretinde, că le-ar fi pus dl comisar, și încă nici nu le tacează de ale consistoriului, care a ordonat în investigațiunea, nici de ale comisariului, care a efectuit-o, ci de ale „metropolitului“.

Acelea ar fi:

„Cine a publicat cuvântarea în „Tribuna“? cu ce scop? ce factori au conlucrat?”

Credeți d-ta, că scopul școlii e creșterea națională? (1)

„Credeți autoriul, că chemarea institutului nostru cultural astăzi nu este a propaga știința, ci a da arme pentru luptele politice?”

„Credeți autoriul, ca astfel de preparări spre luptele politice se pot face în școlile noastre, fără a se pune în pericol existența lor?”

Apoi le aprepțiează modul următoriu:

Este evident, că nu conținutul vorbirii este inculpat, căci adevărul și corectitudinea acesteia trebuie să-l recunoască și metropolitul. Generațiunea tineră vrea să o nimicească! Păcatul nu este că s'a rostit vorbirea, ci că vorbitorul aparține generațiunii tinere, fi încăl aparținând a trup și suflet partidului național și fiindcă a publicat în organul acestuia cuvântarea.

Nu scim, dacă întrebările puse de către dl comisar consistorial sunt genuin reproduse sau ba, dar admittând, că sunt genuine, trebuie să ne esprimăm mirarea, că dl Pop, care le se ține îndreptățit a da românii lecțiuni din politică, nule pricepe. Cine nu pricepe înțelesul acelor întrebări în situațiunea noastră de astăzi, face un lucru înțelept, dacă rămâne lângă țărăbă, pentru-care s'a calificat, și lasă politica militantă acelor fide ei tineri, fie „ruginiți“, cari în puterea calificățiunei și vocațiunei lor sunt apți și datori să o facă.

Dacă cineva este liberal față cu tinerimea noastră în privința atitudinii sale politice este consistoriului și în special metropolitului nostru; în cazul concret însă nu este vorba de tineri, nici de aderenți ai partidului național, nici de „tribuniști“ ci de profesorii unui gimnasiu român greco-oriental carele este un spin în ochii celor stăpâniți de curentul șovinistic, care a copleșit astăzi statul nostru.

Dela profesorii unui gimnasiu român, fie ei tineri, fie bătrâni, trebuie să pretindă ori care român adevărat, să cunoască situațiunea și în școlă să fie numai profesori, să-și calce pe inimă, și până când stau în serviciul gimnasiului, să lase altor gloria de popularitate modernă de frage, și ei să aibă vîrtutea atât în

Voinicii ăr întreba:

— „Da-i-ne mândra ori ba?”

— „Nu vi-o dau, că e a mea

Și m'ar duré inima!”

Voinicii se supărau

Și din graiu așa diceau:

— „Șoimănele,

Voinicele!

De n'o dai ești mort aici

În poiana cu bulbuci!”

Și acestea când diceau

Pe Șoiman ei îl prindeau;

Dar Șoiman nu se lăsa,

Ci în luptă se ncleșta, —

Pe toți trei mi-i arunca:

Unul deal și altu'n vale,

Unul deal, jos lângă cale;

Și-apoi mândra și'o lua

Și cu dînsa se ducea

La iubită maică-sa:

Să și vadă pe noru-sa!

fapte, cât în vorbelelor a evita tot ce între împrejurările date ar putea periclita institutul.

Gimnasiul român greco-catolic din Beiuș, pôte servi de memento suficient și pentru profesorii gimnasiilor românești și pentru cei-ce agitază contra autorităților confesionale, cari conșcie de datoria lor, se nisuesc a delătura pericolul.

Din un incident de nișica, pentru delăturarea unui stég de pe gimnasiu, la o festivitate străină, nu de profesori, ci de un student, a fost terorizat episcopul Pavel, până-când a sacrificat deodată patru profesori aprobați și definitivi și protestele energice ale clerului și poporului n'au folosit nimic, ba au produs mēsuri și mai aspre și mai destrătoare pentru caracterul național și confesional al gimnasiului.

Orbit de închipuirea sa de didactor național dl B. G. Pop, iată cum mai rezonază:

„Organul metropolitului Miron, „Telegraful Român“ (nr. 122), denunță guvernului, că gimnasiul român din Brașov a devenit cuib de agitațiune politică. De aci putem deja vedea infernalitatea acestor rugini. Au simțit, că sunt slabi și neputincioși față cu puterea morală, care stă față în față cu ei, au invocat însă prin tradare mărșavă ajutorul guvernului. Acesta li s'a dat. Guvernul pretinde amovarea profesorului Pop. Ce face însă metropolitul? Nu trage la răspundere de profesorul inculpat de ce și cu ce intențiuni a rostit acel discurs, ci urmărește publicarea în „Tribuna“.

Respingem acesta insinuare „infernală“ ca să ne folosim și noi de terminalul dlui G. B. Popp.

„Tradarea“ dacă pôte fi vorba de tradare, nu o a comis diariul nostru, carele o repetim n'a publicat nici o literă din cuvântarea profesorului Pop, ci o a comis organul dlui G. B. Popp, „Tribuna“ carea a publicat textul și a atras atențiunea publicului asupra lui, ăr intervențiunea guvernului a provocat-o — presupunem — inconșciu acela, carele a trimis cuvântarea la „Tribuna“ spre publicare, sciind preabine, că „Tribuna“ se bucură de o deosebită considerare a biroului de presă,

Mai pune dl G. B. Pop în gura dlui comisar consistorial și următoarele:

„Vedeți acum cine e elementul destructiv, vedeți ce scopuri urmărește partidul național și organul acestuia! Noi și guvernul maghiar (!) căutăm să salvăm instituțiunile vōstre, ăr el caută să le nimicească!”

Suntem autorizați de însuși dl comisar a declara, că dînsul nice n'a dis cuvintele acestea nici nu s'a esprimat către nimeni în sensul acesta Astfelu ele sunt un neadevăr tendențios, cum este întreg cuprinsul articolului dlui G. B. Pop.

Terminând rugăm pe toți românii adevărați și cu minte, să nu amestece gimnasiul nostru din Brașov în luptele politice, ci să i dea pace a-și împlini misiunea sublimă în pace și linișce, conform intențiunei fericitilor fundatori, cari evlavioși și buni români, cum au fost l'au pus sub scutul bisericeii și l'au închinat sfintei Sofia, a cărei însemnătate unii din îmbuibății lor succesori se vede, că nu o mai pricep, să o pricépă cel puțin profesorii, căci ei știu și grecesce.

Noutăți.

Schimbări. Cu începerea anului nou am introdus unele schimbări în formatul fōiei nōstre. Aceste le află cetitorii nostri în Nrul present. În loc de trei colōne de până anul prea late, am tăcut împărțala în patru colōne mai înguste, cari sunt mai ușore pentru cetit și dau fōiei o înfățișare mai plăcută. Apoi am schimbat titula nepotrivită de „varietăți“ cu „noutăți“ și cele ce se înțeleg de comun sub varietăți, le vom publica de aci înainte în rubrica „diverse“. — Aceste încă sunt pentru cetitorii nostri o — noutate.

Petrecere. Petrecerea cu joc, arangiată în presăra anului nou de comitetul arangiator al balului reuniune de femeilor române din

loc, a reușit pe deplin. S'a dansat cu foc până la 5 ore dimineața. Dansul s'a început cu o „Horă“ s'au mai jucat „Ardelena“, „Tarină“, „Hațegana“, „Romana“, și „Serba“ toate reușite. La 12 ore d-șorele au primit câte un frumos buchet de flori naturale și publicul s'a felicitat reciproc de anul nou. Mai mulți oșpeți din provincie au onorat această petrecere și s'au împărțășit de veselie generală, ce a domnit. Judecând după „ba-balul“ reuniunii va fi splendid.

Teatru român în Sibiu. Reprezențiunea teatrală de Vineri (1/13 Ianuarie) a diletanților români, pe care am anunțat o și noi, a succes. Rolurile au fost bine studiate și predate, precum și sceneria, pentru-ce diletanții au și fost aplaudați în mai multe rânduri de public. Intre acte a delectat publicul capela militară cu mai multe piese românești. Public a fost numeros, cu deosebire din Sibiu, dar credem, că ar fi putut fi și mai mult, considerând, cât de rar ni se dă ocaziune a vedea reprezențiunea de piese românești și considerând scopul cultural. Venitul curat este îndestulitor.

Verificări. Luni după Crăciun s'au făcut la Făgăraș verificările membrilor aleși în municipiu. Referent a fost A. Poparad, carele în escesul lui de zel patriotic a propus să se nulifice, pentru-că s'au ales români. Deore ce însă argumentele referentului au fost așa de slabe de însuși stăpâniile le-au ris, comisiunea a verificat pe toți cei aleși.

Pe ghiată. În Făgăraș încă se duc dōmnele și dōmni pe ghiată. De asta nu se va mira nimenea. E șod însă modul, cum se face cunoscut, că e „slobodă“ ghiată. Doi argați în uniformă, cu un stég roșu cutrieră orașul și trimbiță tocmai ca și când merge artileria în marș. Nu scim cum vor trimbița pe gerul acesta, — dar dacă totuși o pot face; e în adevăr o minune în Făgăraș și Făgărașul merită să aibă și artilerie.

Căsătoria moștenitorului de tron al României. Despre actul splendid al cununiei moștenitorului tronului român se comunique d n Sigmaringen următoarele:

Marți dimineața de la orele 10 până la amieză, principele Ferdinand și principesa Maria, asistați de ducele de Edimburg, au primit deputațiunile principatului, ale orașului ai ale curții, care aduceau urările lor de fericire junei părechi princiare, cum și o mulțime de daruri.

Apoi a fost dejun de familie pentru principii și princese, ăr dejunul suitelor în sala terasei.

La orele 3 și jumătate a fost canunia civilă la castel.

După aceea principii și prinsele s'au întrunit în salōnele ducesei de Edimburg, ăr suitele în „sala cavalerilor“.

Cortegiul a urmat drumul dela castel la biserică sub acoperiș în ordinea următoare:

Impăratul german Wilhelm II, în uniformă de admiral german, dând brațul ducesei de Edimburg; Regele Carol I, în uniformă de general român, având la braț pe principesa mămă; prințul Ferdinand, în uniformă de maior de vânător român, cu principesa Antoaneta mama sa, marele duce Alecsa, în uniformă de admiral rus, cu ducesa de Connaught; apoi urmau prinsele și principii în mare gală și la sfârșitul cortegiului ducele de Edimburg, în uniformă de admiral englez, conducând pe principesa mirésă, fica sa.

În biserică cortegiul se așeză la dreapta și la stânga altarului: Regele la dreapta, împăratul și prințul regal la stânga, mirésă și damele din suită la dreapta, d nii la stânga.

Serviciul divin a durat o oră.

După aceea cortegiul s'a întors urmând același drum ca la ducere.

La orele 6 și jum. mare prânz de gală, tinera păreche princiară presidăza masa.

Prințul Leopold de Hohenzollern a pronunțat cel dintăiu o alocuțiune, mulțumind împăratului, care prin prezența sa, ca șef suprem al Casei de Hohenzollern, a dat o mai mare strălucire și consfințire acestor serbări. El a mulțumit în urmă reprezenților reginei Engliterei, ai împăratului Rusiei și ai celorlalți suverani reprezențați.

Regele Carol a făcut în urmă se reiașă în termeni călduroși faptul, că poporul român serbeză această și în modul cel mai solemn și cel mai vesel, el a șis, că așările

acestui popor vor ajunge de la gurile Dunării până la Sigmaringen. Termină, dicend; „Inima Mea și întregul Meu popor beau în sănătatea noulor căsătoriți“.

Ducele d'Edimburg a beut în sănătatea rudelor prietului.

Principele Ferdinand a fost înaintat din incidentul acesta la gradul de maior. Impăratul Germaniei i-a confortul ordul „Vulturul negru“. În toate bisericile din România s'a ținut serviciu divin.

Invitare. Corpul învățătoresc dela școlă gr. or. din Seliște, are onore a invita la produțiunea școlară împreună cu joc, carea se va ținea Mercuri în 6/18 Ianuarie 1893 în sala școlii din loc la 7 ore sara cu următoarea

Programă:

1. „Hora Sevevinului“, cântată de corul școlii.
2. „Dōmna Stanca“ poezie de I. Neștescu declamată de o elevă.
3. „Soldatul român“ cântată de corul școlii.
4. „Stroe Plopan“ poezie de V. Alexandri, declamată de o elevă.
5. „Dochia și Traian“, cântată de corul școlii.
6. Urare la 4 Septembre 1854, poezie de G. Sion, declamare.
7. „Bălcescu murind“ cântată de corul școlii.
8. „Curcanii“, scenă militară, executată de elevii școlii.
9. „Arvinte și Pepelea“, vodevil într'un act de V. Alexandri.

După produțiunea cină comună și petrecere cu joc. — Ofertele marinimose sunt destinate pentru biblioteca școlii din loc.

Seliște în 1 Ianuarie 1893.

Corpul învățătoresc.

Invitare la „Petrecerea împreună cu dans“ ce se va arangia în Alba-Iulia în sala cea mare a hotelului „Hungaria“ cu concursul capelei Stancovicu Coca la 10/22 Ianuarie 1893.

Începerea la 8 ore sēra.

Între 12 se va juca „călușerul“ și „bătuta“ de 12 tineri din Alba-Iulia, ăr imediat urmăză joc de tombola.

Venitul curat e destinat pentru casa bisericeii gr. or. din Alba-Iulia

Pentru comitetul arangiator:

Președinte: Cassariu:

Ioan Muntean, Publius Rozor,

advocat.

Petru S. Cîrlea,

controlor.

Prețul de intrare: de persōnă 1 fl. v. a. de familie de 3 persōne 2 fl. v. Oferte marinimose se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale diaristică.

Spre luare aminte. Mai mulți călători, cari au sosit cu trenul dela Făgăraș la Sibiu se plâng, că de multe ori nu întâlnesc nici o trăsură la gară. Așa s'a întâmplat Marți în săptămăna trecută. Neșind nici trăsuri, nici espreși, pasagerii au trebuit să-și ducă sarcinile în spate. Sciind, că cel puțin două trăsuri trebuie să fie la gară la sosirea trenului, atragem atențiunea celor competenți asupra acestui lucru!

Cronică.

Comit. Hunedōrei, în Decembre, 1892. (Ilusiuni perdute. — Alegerile municipale în cele 19 cercuri. — Ingerințe în autonomia bisericeii. — De ale gendarmilor.)

Era aprōpe trecută în dogmă credința, că membrii municipali români în comitatul Hunedōrei, nu sunt în stare de o luptă adevărată în afacerile comitatense. Membrii municipali magiari la diferite ocaziuni, purcedând dela credința lor, ne-au și tractat preste umeri. Adunarea municipală din 15 Decembre 1892 au scos la ivelă, un incident, care credem, că va fi de bun augur, pentru activitatea venitoare a membrilor români municipali.

Luând cuvântul avocatul Francisc H. Longin, spre a combata felicitarea, ce avea să o trimită adunarea noului ministeriu Wekerle, vice-spanul Arthur Holaky, care în decurs de 10 ani a ajuns de la pretore în fruntea comitatului, a avut netactul a întreba, dacă dl H. Longin are plenipotența a vorbi în numele românilor din comitat; ără inspectorul de școlă dl Rethi, atotpotinte, ne-a îndrumat către România, pre toți românii dicend: „cui nu-i place, mergă dincolo“.

Di Hossu Longin nu a rămas cu nimic detoriu soviniștilor. Vice spanului i-a răspuns, că: cu același drept vorbesce în numele românilor, cu care vorbesce densus în numele magiarilor. Mai departe constată faptul adevărat, că comitatul Hunedórei e locuit de majoritatea românilor. Mai îndesat i-a dat o Di L ambițiosului inspector, dîcîndu-i, că: ce privește trimiterea noastră în România, tot cu același drept fi pôte dice și densus se mîergă în Scithia. Noi suntem moșneni aici a dîs dl L. — dar dta dle Rethi de ce ai venit din secuime, ca să te îmbraci și să te îmbogațesci între români. Consternațiunea în tabăra magiară a fost mare. În fine s'a primit propunerea comisiei permanente, ca să se feliciteze noul ministru Wekerle, și Hieronymi.

Maghiarii ș'au pierdut iluziunile în această adunare, ce aveau despre români. Domnul L are meritul a fi rupt cu indiferentismul general, și a face un bun început de luptă.

Este numai de dorit ca elementele române adevărate să se grupeze în giurul dlui Longin, spre a continua cu puteri unite lupta sântă în adunările municipale.

Alegerile municipale — deși nu au reușit după dorința noastră, fiindcă nu am fost destul de organizați, cu toate acestea au reușit a fi aleși în cele 19 cercuri electorale cu totul 43 români.

Anume în cercul Baia de Criș: românii I. Micluța, P. Gligor, și Giurgiu G. fața cu 6 magiari.

În cercul Vața: Bulzan, Oncu și Turuc fața cu 6 magiari.

În cercul Brad: Părau, Rimbaș, Bota, Impărat, Bedea fața cu 4 magiari.

În cercul Băița: Dr. Moldovan, Dr. Cornel Moldovan, Dr. Erdeli, Comșa Simionaș, Cosma, Fugăță, Păcurariu și Costin — magiar unul.

În Orăștie: David și Orbonaș — străini 5 inși.

În Romos: Simionaș, Herlea, Bellei, Dr. Muntean, Roman — toți români.

În Rapolt: Piso și Pipoș — magiari 5 inși.

În Ilia: Oltean, Lăcătuș — magiari 2 inși.

În Dobra: Anucuța, Moldovan, Crainic, Nandra, Crainic I. și 1 magiar.

În Hunedóra: Pop și Dima și 3 magiari.

În Peșteni: Rimbaș și Ianza și 5 magiari.

În Puiu: Dancișor și 10 magiari.

În Petroșeni: Stanca și Radic — magiari 2.

Nu a reușit nici un membru român în cercurile: Salaș, Hațeg, Racoș, Deva, Pestiș, Loșad.

Adăugînd numărul de 43 membri la 33 de viriliști, și vre o 30 membri aleși de mai înainte — am avea cu totul la 100 membri români în adunarea comitatului. Dintre acești numai a 4-a parte pășind cu rezoluțiune ar fi în stare a demasca faptele nedrepte a le celor din fruntea comitatului. Se sperăm că veritabilul ne va putea concentra puterile risipite și nedepinse — pôte — de luptă.

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Sas-Sebeș, 29 Decembre, 1892.

Onorată redacțiune!

În numărul 136 al ziarului „T. R.” V'am împărtășit despre starea comitatului nostru orășenesc.

V'am fost comunicat între altele, că toți neromânii și-au dat mâna spre a învinge pe români și prin această a-i scote din afacerile, din corporațiunile ce dirig comuna noastră. S'au aliat frații sași cu ungurii, jidovii, armenii, slovacii și tuturor la olaltă le-au și

succes încât din cei 16 membrii aleși, nici un român nu s'a ales.

După alegere membrii români ce au mai rămas în comitetul orășenesc în număr de 12 din totalitatea membrilor de 66 în urma deciziei una nim a unei conferențe a clubului român din loc, în corpore și au dat demisiunea de membri ai comitatului orășenesc, afară de dl Ioan Bosiția, care nu a voit a subscrie abdicerea cine-l scie din ce motive, căci cele 200 fl., ce le are ca tutor orfanal credem a nu fi fost motivul, dar chiar dacă ar fi avut motive, concludului unanim trebuia să se supună.

Astfelu ați comitetul orășenesc, al Orașului Sas-Sebeș — în care oraș din numărul total al sufletelor de 6600 români sunt 4500 suflete, — e compus din sași, unguri polci, și paremi-se jidani.

Motivul abdicării mambrilor români a fost, că deore-ce sașii nu țin de loc cont de români, deși ei aprôpe toți sași, jidovi etc, sunt avisați la cruceriul românului, și fiind că s'a voit a se rupe odată cu acest mers a lucrurilor în S-Sebeș, când tu nu-l lași pe un măiestru slab și sêrac să peră de fôme, ăr apoi el nu te lasă să trăești.

Abdicarea s'a făcut în 28 Decembre, 1892 v. și s'a predat înainte de ședința de constituire a comitatului orășenesc, ședința ținută sub presiunea dlui Vice-comite Gustav Reissenberger.

Impresiunea ce se va fi făcut nu o sciu, însă se pôte să fie fost îmbucurătoare, vîdîndu-se, că orașul S-Sebeș a ajuns ăr sub singura conducere a sașilor, căci cealaltă sunt numai măturici. Să pôte însă se fie fost și o impresiune îngritore, ne sciind că ce i a îndemnat pe români chiar la pasul ultim. Dar noi nu mai putem nici sta în corporațiune ca cea de ați a S-Sebeșului, când noi românii de magistratul S-Sebeșului suntem timbrați de „wilde Horden” și se nu se afle un membru sas, să rectifice această expresiune. Acest epitet ni-s'a dat de scumpul nostru magistrat în actu Nr. 4193, 1892, care magistrat e compus din Otto Conrad, sci-l D de unde este? Piso Iohan, F. Kischer de prin Brașov ș. a. tot de aceia, cari n'au nici un interes față cu așteptările comunei afară de, ca să-și capete salariul, căci la dincontra se-și caute airea pânea. Așa a fost mai de mult și așa e și ați Sebeșul „un loc de scăpare” pentru cei ce nu aveau loc.

Acum toate forțele ni-le concentrăm pe terenul economic național de o parte, și al solidarității de altă parte.

Și suntem convinși că și frații nostri din comunele vecine ne vor urma în calea această, cu atât mai mult, că și ei simt încă conducerea săsescă.

Astăzi acel român, carele nu ne va urma ne este tocmai așa de strein ca și cel mai mare dușman al nostru.

Nu voim nimeniu reu, ci numai binele nostru. Acesta chiar basați pe s. scriptură o începem: „Iubiți pe de aprôpele voștru și mai cu sêmă pe cei de o credință cu voi” (ap. Pavel).

Dacă românii din S-Sebeșiu și jur vor fi la înălțimea lor, atunci acest oraș cu cerc cu tot compns aprôpe de 45000 de români, și sași numai vr'o 4000 suflete încurînd va fi domnit de adevărații sei conducători — Vom vedé!

Correspondentul.

Diverse.

Vremuri vechi, bune. Adese așim pe bêtărni dîcînd: odinîră au fost vremurile bune, sau pe vremea mea era lumea mai bună, ca acum . . . dar nu se pôte constata de loc, cari și când au fost acele vremuri bune din bêtărni? E probabil, că ômenii au dîs totdeauna despre trecut: zile bune, vremuri bune. Și desigur, că Plato, când Dionogene i-a dat un puiu ciupelit dîcînd: „ecce

hominem Platonis”, burul filosof va fi esclamat: „Elei, în vremile bune de odinîră n'ar fi cutezat nimenea să facă astfel de glume prôste cu filosofii.

Prezentul este timpul, cu care nimenea nu e îndestulit, toți îl înjură, măcar că și prezentul va deveni vreme veche și bună. Diferința între modul de cugetare din trecut și prezent e, că trecutul nu avea credință în lucruri de ale viitorului, precând prezentul crede, că în viitoriu toate sunt posibile. Noi am cut-za să ne jurăm, că în viitoriu vor fi: mașine de sburat, balône guvernate, ochiane electrice, cu un cuvînt noi credem, că progresul nu are margini. Ômenii din trecut erau conservativi și nu le plăceau inovațiunile. Bărbați ca Columb, Galilei, Fulton, au fost luați în ris, ăr când s'a ivit în-tăia ôră ideea căii ferate, o fôie din Londra scrie astfel: „nu putem pârîni astfel de planuri fantastice, cum este al căilor ferate, cari sunt nerealisabile. Este lucru de ris a crede, că un tren să mîergă de două ori mai repede ca căruțele noastre de postă”.

Astăzi nimenea n'ar cuteza să scrie astfel despre vre-un lucru. Noi ne temem, că dacă dubităm în ceva, urmașii ne vor ride. Mai înainte era lucru cu rușine a crede orbiș toate cele, acum e cu rușine, dacă vorbim de imposibilitate pe terenul tehnice. Devisa timpului nostru este: „înainte”.

***

Fragm. de lit. pop. Dorință.

Dragile mele de fete
De v'ar puté mama creșce,
Să ve vadă și neveste,
Din neveste babe slabe,
Și din babe și ngropate.

Mulțămită publică.

Toți acei amici și spriginitori ai fôiei noastre, cari ne au gratulat cu ocaziunea anului nou pe postă, sau mie, ca redactor, sau redacțiunii, neputîndu-le răspunde la toți în deosebi, îi rog să binevoescă a primi pe această cale mulțămitele mele și urări de: a nou fericit.

Silvestru Moldovan,
redactor.

Dare de samă și mulțămită publică.

La petrecerea de vară din 5/17 Iulie a. c. arangiată de „pompierii din Rășinari” au binevoit a contribui următorii p. t. domni și dômne:

Dr. Popoviciu-Graz 5 fl., Ernst Sigerus farmacist 3 fl., Dr. Iuliu Grec, medic, Maria Muntean, Emilian Cioran, paroch, Ôspeșii de vară dela Nr. 516, George Dima, profesor, câte 2 fl., Șerban Cioran, paroch 1 fl. 50 cr., Sabin Barcian, Bucur Lungu, Ioan Rusu Șirianu, Iovian, prof. România, Septimiu Albini, N. Roman, N. N., Victor Brote, Ioan Henteș, Liviu Brote, Ioan Hannia, protopop Constanța Barcian, Maniu Lungu cleric, Aleman Dancăș, primar, câte 1 fl., Ioan Muntean, George Stoica câte 80 cr., Iacob Ciucean, Iohann Thal, Vasilie Balmoș, Aleman Galea câte 50 cr., Petru Mățiu, Traian Bratu, Petru Cioran, Demetriu Suroiu, Șerban Cioran, ped. abs., Demetriu Pascu, Iosif Manea, Nicolae Fleschin, Maniu Măglaș, Coman Gligor, învățător, Irimie Morandini, Dan-ăș Emilian jun. câte 40 cr., Șerban Dragoe, 30 „ „ „ „ Lubinschi, Ioan Rășpop, Aleman Br „ „ „ „ Sfraciog, Aleman B ntea Mihaiu Bârșă „ „ „ „ Maniu Barbă albă, Nicolae Ciucean sen. și Bucur Omotă câte 20 cr.

În total se constată un venit brut în sumă de 44 fl., din care substragîndu-se spe-sele în sumă de 29 fl. 17 cr., rezultă un venit curat de 14 fl. 83 cr., cari s'au alăsurat la fondul pompierilor.

Comitetul arangiator al petrecerii suscitade își ține de plăcută datorința a exprima generoșilor contribuenți și pe calea această mulțămite sa cea mai profundă.

Rășinari, 20 Decembre, 1892 st. v.

Comitetul arangiator.

Loterie.

Sâmbătă, în 14 Ianuarie, 1893.

Timișóra: 73 26 32 77 9
Viena: 75 19 10 55 5

UZ. 15—1893

[1] 1—3

Edict de licitațiune.

În **24/12 Februarie, 1893** se va ține la oficiul central al Universității săsesci în Sibiiu piața mare Nr. 15 **dela 9 până la 12 a. m.**, și la cas de lipsă și **dela 3 până la 6 ore după amîdî**, o licitațiune publică pentru esarendarea de pășunite a următorilor munți **pe 3 ani—1893—inclusiv 1895** — eventual numai pe anul **1893** și anume

Nr. curent	Situatiunea muntelui	N u m i r e a	Arealul catastral				Prețul de esclama-re		Semnare
			întreg		de pășunite		fl.	cr.	
			Jugere	stânjini pătrați	Jugere	stânjini pătrați			
1	Vestem	Cornu pleschi . . .	1200	1030	360	—	130	51	
2		Negovan mare . . .	416	—	1327	—	487	74	
3		Negovan mic . . .					459	25	
4		Conța mare . . .	2673	850	2245	—	337	25	
5		Conța mică . . .					380	25	
6	Orlat	Stricatu	2279	200	175	—	500	—	
7		Oltégu	1016	700	254	1200	600	—	
8		Furnica	1025	400	132	900	250	—	
9		Balu	929	1300	743	1400	570	—	
10		Seracinu mare . . .	1256	1100	187	1400	401	—	
11		Seracinu de mijloc	1416	900	405	500	700	—	
12		Seracinu de lătune	1142	1500	361	300	330	—	
13		Balintu mare . . .	1101	900	400	400	250	—	
14		Balintu mic . . .	650	1000	394	1500	200	—	
15		Cotróna	651	—	274	1000	100	—	
16	Sinna	Grôpa de sus . . .	802	1200	772	1200	100	—	
17		Grôpa de jos . . .	355	—	175	1300	200	—	
18		Stéza de sus . . .	770	1400	45	800	151	—	
19		Stéza de jos . . .	979	500	256	700	100	—	
20		Haneșu de sus . . .	1446	700	240	800	300	—	
21		Haneșu de jos . . .	1190	100	324	1400	250	—	
22		Goaza de sus . . .	1828	200	593	1300	500	—	
23		Goaza de jos . . .	1919	1400	329	200	300	—	

fie cine care voese a lua arêndă trebuie se depună la mâna comisiei de licitare înainte de licitațiune **10%** din prețul de esclama-re ca vadiu în bani gata, care după licitațiune se va restituî aceluia ce nu a obținut arênda, ăr celor ce au obținut li-se va socoti în prețul arêndeii, dacă au depus căuțiunea de arêndă conform contractului;

Condițiunile mai de aprôpe ale arêndeii se pot vedé și înainte de ziua licitațiunii la oficiul central al Universității săsesci în ôrele de cancelariă.

Sibiiu, 7 Ianuarie, 1893.

Dela oficiul central al Universității săsesci.